

בבית המשפט העליון

רע"א 7294/17

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקש: עמית זילברג, עו"ד

נגד

המשיבה: גרופר קניות חברתיות בע"מ

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 3.7.2017, בע"א 2553-01-17 (השופטת א' כהן)

בשם המבקש: עו"ד נפתלי גרוס

החלטה

1. בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופטת א' כהן) מיום 3.7.2017, בע"א 2553-01-17, במסגרתו נדחה ערעור המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (השופט ע' יריב) מיום 7.11.2016. בתא"מ 54930-11-15.

2. המבקש הגיש בבית משפט השלום בתל אביב-יפו תביעה נגד המשיבה, בגין קבלת מאות הודעות פרסומת מטעמה, חרף הודעת סירוב ששלח חזרה, במסגרתה ביקש להסירו מרשימת התפוצה (להלן: התביעה האישית). בתביעתו, דרש המבקש כי בית המשפט יפסוק לטובתו את סכום הפיצוי הסטטוטורי המרבי, לפי חוק התקשורת התשמ"ב-1982 (בזק ושידורים) (להלן: חוק התקשורת) (1,000 ₪ בגין כל הודעת פרסומת), ברם העמיד את תביעתו על הסכום המקסימלי שניתן לתבוע בסדר דין מהיר. השאלה שבמחלוקת הוגדרה בכתב התביעה כך: "האם פסק הדין שהתקבל במסגרת התובענה הייצוגית מהווה מעשה בית דין לגבי התביעה לפיצוי הסטטוטורי (פיצוי לדוגמא ללא הוכחת נזק) של התובע?". כיוון שמדובר בשאלה משפטית, ויתרו הצדדים על שמיעת ראיות, והגישו את סיכומיהם בכתב.

3. במסגרת התובענה הייצוגית אליה התייחס המבקש (ת"צ 10440-07-12 טל רבי נ' גרופר קניות חברתיות בע"מ (להלן: התובענה הייצוגית), אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו הסדר פשרה מתוקן, אשר חל על כל מי שהיה מנוי ברשימות התפוצה של המשיבה מיום הקמתה בחודש מרץ 2010 ועד למועד אישור הסכם הפשרה. אין חולק, כי התקופה שבגינה הוגשה התביעה האישית חופפת לתקופה עליה חל הסכם הפשרה, לפי הקבוע בו. ואולם, בכתב התביעה נטען כי הקבוצה המיוצגת בתובענה הייצוגית הורחבה שלא כדין, שכן במסגרת הסכם הפשרה נכללו בה חברים שלא נכללו במועד הגשתה (ובהם המבקש), ומשכך המבקש אינו נמנה על חברי הקבוצה ולא חל ביחס אליו מעשה בית דין.

4. בית משפט השלום דחה את התביעה האישית שהגיש המבקש, בקבעו כי אין בידיו לקבל טענות בדבר פגמים שנפלו בהליכים שנוהלו בבית המשפט המחוזי, שעה שהתובע "כלל לא הגיש התנגדות ואף לא ביקש להוציא עצמו מן הקבוצה; ממילא לא הובאו הסתייגויותיו לפני בית המשפט", ו"כעת, בגדריה של תובענה חדשה, נדרש בית משפט השלום לקבוע כי בית המשפט המחוזי שגה". עוד נקבע, כי אין ממש בטענתו של המבקש לפיה קיומו של מעשה בית דין אינו שולל את זכותו להגיש תביעה עצמאית לפיצויים ללא הוכחת נזק, לפי סעיף 30א(י) לחוק התקשורת. העובדה שחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: חוק תובענות ייצוגיות) אינו מאפשר הגשת תביעה ייצוגית לפיצויים ללא הוכחת נזק, כאמור בסעיף 20(ה) בו, אינה מקנה אפשרות לתבוע בתביעה אישית נפרדת לפיצויים כאמור. אפשרות זו חסומה בפני המבקש, כך נקבע, משלא עתר לפיצול סעדים, כאשר "העילה – אותה עילה היא: משלוח הודעות דואר אלקטרוני בחריגה מהכללים", ו"כידוע, בגין עילה אחת – ניתן להגיש תובענה אחת", ובמסגרתה "לתבוע את מלוא הסעדים בגין אותה עילה". לאחר שקבע כי עסקינן ב"מקרה מובהק של תביעת סרק", חייב בית המשפט את המבקש בהוצאות לטובת המשיבה בסך של 2,500 ₪ וכן בשכר טרחת עו"ד בשיעור של 12,500 ₪.

5. המבקש לא השלים עם פסק דינו של בית משפט השלום, והגיש עליו ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור, בקבעו כי בפני התובע עמדו מנגנונים שונים להשיג על התנהלות ההליך בתובענה הייצוגית, ומשלא נקט בהם, "הקבוצה היא זו המוגדרת בהסדר הפשרה המתוקן שקיבל תוקף של פס"ד ביום 2.8.2015, ומשכך המערער [המבקש] חבר בקבוצה זו". כן נקבע, כי אין ללמוד מהפסיקה אליה הפנה המבקש כי "סעד של פיצוי סטטוטורי וסעד של פיצוי בגין נזק לא ממוני הם סעדים מצטברים ולא חלופיים". לפיכך, "מששייך המערער [המבקש] לקבוצה

המיוצגת בתובענה הייצוגית קמה זכותו לפיצוי על פי הוכחת נזק והוא לא בחר לנקוט בדרך שתוציא אותו מחברותו בקבוצה, נחסם בפניו מסלול של פיצוי ללא הוכחת נזק לפי חוק התקשורת". בית המשפט המחוזי לא מצא מקום להתערב בסכום ההוצאות שהושתו על המבקש, והוסיף וקבע כי הלה יישא בהוצאות המשיבה בערעור, בסך 10,000 ₪.

6. מכאן הבקשה לרשות ערעור שלפני. לטענת המבקש, נמנע בית משפט קמא מלנמק את מסקנתו, מסקנה הסותרת את פסק הדין בתובענה הייצוגית; את עמדת היועץ המשפטי לממשלה; וכן את פסיקתו של בית משפט זה. לפי כל אלו, ובהתאם לחוק, כך נטען, אין בתביעה לפיצוי סטטוטורי כדי לפגוע בזכותו של נמען לפיצוי לפי פקודת הנזיקין, או כל סעד אחר, בשל אותה הפרה. אף החשש לכפל פיצוי אינו מתקיים בעניינו, כך גורס המבקש, משלא ניצל את ההטבה שניתנה לפי הסדר הפשרה בתובענה הייצוגית (קופון בסך 10 ₪ לרכישת מוצרים מהמשיבה). עוד נטען בבקשה, כי סעיף 18(ז)(1) לחוק תובענות ייצוגיות חוסם את האפשרות לשנות את הקבוצה המיוצגת מבלי לבקש ולקבל את אישור בית המשפט – דבר שלא נעשה בתובענה הייצוגית נגד המשיבה, ומשכך המבקש אינו נחשב חבר בקבוצה המיוצגת בה. לבסוף, טען המבקש כי הקביעה לפיה מדובר בתביעת סרק ובשימוש לרעה בהליכי משפט הינה קביעה מרחיקת לכת, וכך גם פסיקת ההוצאות "החריגה ויוצאת הדופן" שהוצמדה לקביעה זו.

7. לאחר עיון בבקשה ובפסקי הדין של הערכאות דלמטה, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות, וזאת בלא צורך בתשובת המשיבה. ראשית, הבקשה אינה עומדת בתנאי הלכת חניון חיפה (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)), לפיה רשות ערעור ב"גלגול שלישי" לא תינתן אלא במקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים להליך, או במקרים בהם נדרשת התערבות בית משפט זה משיקולי צדק או לשם מניעת עיוות דין חמור. טענות המבקש מכוונות כנגד יישום הדין על נסיבותיו הפרטניות, חרף האצטלה העקרונית שניסה לשוות להן. לא בכדי, נמנע המבקש מלהתייחס בבקשתו לשאלה מדוע לא עשה דבר על מנת לצאת מן הקבוצה המיוצגת בתובענה הייצוגית, דבר שהיה מונע תחולתו של מעשה בית דין בעניינו. שאלת היותם של הסעדים הקבועים בסעיפים 30א(ט) (פיצויים לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]) ו-30א(י) (1) ("פיצויים שאינם תלויים בנזק") לחוק התקשורת – סעדים מצטברים או חלופיים - אינה טעונה הכרעה בענייננו, באשר אף אם מדובר בסעדים מצטברים ולא חלופיים, עדיין מדובר בשני סעדים בגין אותה עילה, וממילא חסום המבקש מלהגיש תביעה נוספת, אישית, בגין אותה עילה אשר כבר מוצתה בתובענה הייצוגית.

8. סוף דבר: הבקשה נדחית. משלא נתבקשה תגובת המשיבה לא אעשה צו להוצאות.

ניתנה היום, ח' בתשרי התשע"ח (28.9.2017).

ש ו פ ט